

MYSLEŤ NA DÔCHODOK UŽ TERAZ?

Image from Pixabay

Aký bude môj dôchodok?

Mladí ľudia by sa nemali spoliehať na štát, ale rozmýšľať o dôchodku už teraz. Je výhodné diverzifikovať sporenie na dôchodok z viacerých pilierov a taktiež investovať do aktív, lebo štátne dôchodky nebudú vysoké. Bohužiaľ.

Vaša **výška dôchodku z prvého piliera** bude závisieť od počtu odpracovaných rokov, príjmov poistenca počas celého obdobia a od sily slovenskej ekonomiky v čase, keď bude v dôchodku. Prvý pilier je solidárny. Peniaze sa čiastočne prerozdeľujú od tých ktorí viac zarábajú a odvádzajú do sociálnej poisťovne k tým, ktorí zarábajú menej.

Výška dôchodku z druhého piliera bude závisieť od zaplatených príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a ich zhodnotenia na kapitálových trhoch. Váš dôchodok bude teda závisieť len od vašej mzdy a jej zhodnotenia v DSS.

Človek, ktorý je iba v I. pilieri, bude mať dôchodok veľmi závislý od stavu slovenskej ekonomiky, kým človek, ktorý má oba piliere bude mať dôchodok závislý aj od sily slovenskej ekonomiky, ale aj od svojich celoživotných príspevkov do DSS a od ich zhodnotenia na svetových kapitálových trhoch.

Navýše, peniaze na osobnom dôchodkovom účte sú majetkom sporiteľa a v prípade jeho smrti pripadnú osobám, ktoré určil pri podpise zmluvy, alebo budú predmetom dedenia.

Tretí pilier, t.j. doplnkové dôchodkové sporenie umožní ľuďom získať doplnkový dôchodkový príjem v starobe. Niečo navyše, čo nie je povinné. Dôchodky na Slovensku nie sú vysoké a je dobré mať zdroje navyše, aby nám v starobe neklesla životná úroveň.

Image from Pixabay

Potrebujeme šetriť na dôchodok viac ako je to povinné?

Dĺžka života sa predlžuje, čo je dobrá správa. Súčasná generácia bude žiť dlhšie ako jej starí rodičia, v priemere o viac ako 8 rokov. Dôchodok budeme teda čerpať viac rokov, bude viac dôchodcov.

Aby sa zachoval rovnaký počet obyvateľov ako je teraz, mala by byť priemerná plodnosť 2,1 dieťaťa na ženu. Na Slovensku je toto číslo oveľa nižšie. V roku 2016 to bolo v priemere 1,48 dieťaťa na ženu. To povedie k poklesu počtu obyvateľov Slovenska. Pracujúcich bude menej.

Slováci žijú dlhšie, vychovávajú menej detí a nemajú radi imigrantov. Aspoň teraz. Alebo imigranti sa radi nestahujú na Slovensko. V porovnaní so zvyškom Európy patrí Slovensko medzi krajiny s najnižšou čistou migráciou (rozdiel medzi vystáňovanými a prisťahovanými) a nezdá sa pravdepodobné, že by sa tento trend mal podstatne zmeniť.

Image from Pixabay

Problém starnutia obyvateľstva je možné pozorovať v celej Európe, na Slovensku je však ešte vážnejší. V najbližších desaťročiach bude v dôsledku nízkej plodnosti každý rok vstupovať do pracovnej sily menej

ľudí. Ale keďže ľudia žijú dlhšie, málo pracujúcich bude musieť financovať dôchodok väčšiemu počtu dôchodcov.

Do roku 2060, keď sa začnete na dôchodok už riadne tešiť aj vy, sa pracovná sila zníži z 3,8 mil. na 2,4 mil. ľudí. Počet dôchodcov však vzrastie do roku 2060 o 28 %.

Prvý pilier dôchodkového sporenia nebude preto dlhodobo udržateľný. Do roku 2060 sa priemerný počet pracovníkov financujúcich jedného dôchodcu zníži zo súčasných 1,75 pracovníka na 1 dôchodcu na 0,98 pracovníka na 1 dôchodcu.

Generácia, ktorá teraz vstupuje na pracovný trh (vy), bude musieť pracovať do vyššieho veku, aby dokázala užiť všetkých dôchodcov. Nie je to super budúcnosť.

Starnúce obyvateľstvo vytvorí ešte väčšiu záťaž na rozpočet na zdravotnú starostlivosť. Veľa starých ľudí bude potrebovať navýšenie výdavkov na lekárov a nemocnice, ktoré budú musieť taktiež financovať pracujúci. Rozpočet na zdravotnú starostlivosť budú tiež financovať pracujúci.

Zvýšenie plodnosti

Ostatný baby boom v našej krajine bol pozorovaný v 70-tych rokoch minulého storočia. Teraz je na vašej generácii, aby sa pôrodnosť zvýšila.

Zlepšenie veľkosti pracovnej sily

Pracovná sila môže byť zväčšená vyššou účasťou obyvateľstva na práci, a to prostredníctvom rôznych opatrení ako je integrácia nezamestnaných medzi pracovnú silu, dlhšia pracovná doba, vyšší vek odchodu do dôchodku, viac pracovných miest na čiastočný úväzok a pre osobitné skupiny potenciálnej pracovnej sily, vrátane matiek malých detí, študentov na univerzitách a dôchodcov. Ďalšou možnosťou na zvýšenie pracovnej sily je prisťahovalectvo. Osoby zo zahraničia môžu vstúpiť na náš pracovný trh a tak pokryť chýbajúcu pracovnú silu. Opak prisťahovalectva, teda vystahovalectvo je tiež faktorom, ktorý vplýva na veľkosť pracovnej sily, zvlášť v chudobných regiónoch SR. Pomohlo by, ak by sa podarilo znížiť počet ľudí narodených na Slovensku, ktorí trvale odchádzajú pracovať a žiť mimo krajiny.

Image from Pixabay

Zvyšovanie produktivity pracovnej sily

V niektorých oblastiach už vidíme pomerne výrazné zvýšenie produktivity. Príčinou veľkej časti tohto zlepšenia je veda, technológie, počítače, internet a roboty. Tu je vaša úloha prispieť k zvýšeniu produktivity práce. Nie všetky ľudské činnosti však môžu podliehať zvýšeniu produktivity. Pracovné miesta, ktoré sú priamo prepojené s problémom starnúcej populácie, sú v skutočnosti najmenej postihnuté vynálezmi vedy a techniky, napr. starostlivosť o starých a chorých ľudí bude v budúcnosti vyžadovať toľko ľudskej pracovnej sily ako aj v minulosti.

Súkromné dôchodkové schémy

Pracovníci musia prevziať časť zodpovednosti za svoje starnutie. Dôležitosť druhého a tretieho piliera dôchodkových systémov (súkromných povinných a dobrovoľných programov) bude rásť.